

BETREFT:

Preadvies betreffende het pand Wierdensestraat 42, Enterstraat 1A in Rijssen, bekend als café 'De Duizendpoot' met bovenwoning.

Het preadvies is opgesteld op verzoek van wethouder Wessels van de gemeente Rijssen-Holten. Het advies is geschreven aan de hand van beschikbaar fotomateriaal en archiefonderzoek bij de gemeente Rijssen-Holten.

Het café is inmiddels al enkele jaren niet meer als zodanig in gebruik. Toekomstige ontwikkelingen zouden het noodzakelijk kunnen maken dat het pand gesloopt dient te worden.

Eind 19de eeuw, de Wierdensestraat gezien in de richting van Wierden, met rechtsvoor, net achter de poserende mensen, de ingang van de Enterstraat. Links op de foto het Café Veemarkt, tegenover de veemarkt. Op de achtergrond de molen van Slaghekke.

PREADVIES:

Overwegingen

- In de directe omgeving van het pand was tot omstreeks de jaren 60 van de vorige eeuw een veemarkt aanwezig waar tweewekelijks een levendige handel was in voornamelijk rundvee. Op een afstand van ongeveer 200 meter (De Hagen) werd gelijktijdig de varkensmarkt gehouden. Deze markten voorzagen in een regionale behoefte en trokken dan ook veel publiek. In veel gevallen werd de koop onder het genot van een al dan niet alcoholische consumptie besloten in één van de omliggende cafés. Omdat de markten tweewekelijks werden gehouden hadden de

meeste caféhouders naast het drijven van het café een nevenactiviteit zoals een slijterij, bierbrouwerij of drankenhandel enz.. Ook op de hoek Wierdensestraat-Enterstraat was voor 1920 al een café annex drankhandel c.q. bierbrouwerij aanwezig.

- Begin jaren twintig van de vorige eeuw is het huidige pand gebouwd. Opvallend aan het ontwerp is dat het gebouw tweezijdig is georiënteerd en de voorgevels overhoeks op elkaar zijn aangesloten en afgedekt is met een forse overhoekse kap, voorzien van enkele dakkapellen. De gevels waren opgetrokken in rode baksteen terwijl de deur- en raamkozijnen voorzien waren van bovenlichten voorzien van roeden bezet met glas in lood. Mede door de forse lateien over de kozijnen had het gebouw een eigentijdse uitstraling.
- Opvallend is dat het tegenoverliggend winkelpand, gebouwd in dezelfde periode, qua vormgeving overeenkomsten vertoont en eenzelfde overhoekse gevelaansluiting heeft. Samen zijn deze panden zowel vanuit stedenbouwkundig als architectonisch oogpunt beeldbepalend voor de omgeving en vormen ze als het ware een *poort tot de Enterstraat*. Opgemerkt moet worden dat door de jaren heen de uiterlijke verschijningsvorm van beide panden behoorlijk is veranderend. Veel oorspronkelijke details zijn verdwenen waardoor de architectonische waarde van de panden sterk is verminderd.
- Begin jaren 80 van de vorige eeuw is het pand Wierdensestraat, Enterstraat in handen gekomen van een interieurbouwbedrijf dat voornamelijk horecabedrijven inrichtte. Dit bedrijf heeft het gebouw grondig verbouwd tot een toen gangbaar 'bruin café'. Het diende als een soort toonzaal voor zakelijke klanten. Meerdere uitbaters hebben het café gerund met meer of minder succes. Ook het exterieur is grondig verbouwd. Opvallend daarbij is dat de raam- en deuropeningen ongewijzigd zijn gebleven. Door het aanbrengen van een natuurstenen plint, gevelbepleistering, zware houten lijstwerken met daarin opgenomen de markiezen als zonwering en gootklossen in een wit-groene kleurstelling, is het een wel heel opvallend gebouw geworden, zij het zonder dat er sprake is van een bepaalde architectuurstroming.
- Door de gunstige ligging van het gebouw (aansluitend aan de winkelstraat) werd tijdens zonnige dagen druk gebruik gemaakt van het terras. Vastgesteld kan worden dat het café in een behoefte voorzorg. Het ligt dan ook voor de hand, ook omdat er in de naaste omgeving al meerdere horecagelegenheden zijn, dat herstel van het café met terras wordt nagestreefd. Andere gebruiksmogelijkheden zijn tevens denkbaar, mits daarbij de uiterlijke verschijningsvorm van het gebouw gehandhaafd kan worden. Denk aan een functie die verwant is aan de horeca, bijvoorbeeld een ijsalon, een slijterij, een speciaalzaak enz..

Vóór ...

... en na de verbouwing in de jaren 70

Conclusie

Samen met het tegenover gelegen winkelpand Grotestraat 40 is het pand Wierdensestraat 42, Enterstraat 1A ook in de huidige verschijningsvorm van grote stedenbouwkundige en architectonische waarde. Met name de overhoekse gevelaansluitingen, de karakteristieke raampartijen en de forse kappen zijn opmerkelijk. Dat geldt voor beide gebouwen. Sloop van één van deze panden zou afbreuk doen aan de belevingswaarde van de naaste omgeving. Wij stellen dan ook voor ernaar te streven het pand Wierdensestraat 42, Enterstraat 1A in zijn huidige verschijningsvorm te handhaven. Wij doen daarbij de aanbeveling dat bij een eventuele grootschalige verbouwing ernaar gestreefd wordt dat waar mogelijk wordt teruggegrepen op het oorspronkelijke ontwerp.

De huidige situatie